

végéig tartott, és amelyet legfőképpen az tett gyümölcsözővé, hogy Becher közvetlen összekötetésben állt Himmlerrel. Becherrel való kapcsolata végül mégis végzetessé vált Kasztner számára, amennyiben a háború után nem sokkal bukásának és tragikus halálának egyik fő előidézője lett.

A szállítmány, amely az eredeti megállapodás szerint 600 palesztinai bevándorlási engedéllyel rendelkező személyből állt volna, fokozatosan majdnem 1700 főre duzzadt. Eichmann először a kolozsvári csoport bevonását engedélyezte, azután hozzájárult ahhoz, hogy fölvegyenek a listára közel 200, más gettókból kihozott prominens zsidót. Június 30-án, amikor a transzport elindítását kitűzték, hivatalosan kb. 1300 zsidó kiutazásával számoltak. Egy légiriadó okozta késlekedés következtében azonban a sötétség leple alatt a Bocskai úti zsinagógából 450 zsidónak sikerült felkapaszkodnia a vonatra (holott az ott lévők közül csak 150-nek volt engedélye rá), és néhány tucat más budapesti zsidó is szerencséjével járt, akik híret vették a különszállítmány indulásának.

Végeredményben 1684 zsidó indult útnak Magyarországról a semleges és szövetséges országok felé. Minden „hivatalos” utas 50–80 kg poggyászt vihetett magával. Nem számítva az ügyes „potyautasokat”, akiknek sikerült elrejtőzniük, a mentővonaton a Freudiger listáján lévő ortodox zsidók, a Stern listáján szereplő neológ zsidók, külön listákon felvételre kerültek lengyel, szlovák és más nemzetiségű menekültek, palesztinai bevándorlási engedéllyel rendelkezők, a saját szervezeteik által kijelölt ifjú cionisták, a transzportot nagyrészt finanszírozó „fizető vendégek”, a vidéki gettókból kiszabadított zsidók – köztük a kolozsvári csoport –, a Komoly és Szilágyi listája alapján kiválasztott jeles értelmiségiek, tudósok, művészek, valamint árvák – köztük 17 lengyel – utaztak. A különféle listákon a Mentőbizottság és a Zsidó Tanács vezetőinek – így Bissnek, Brandnak, Kasztnernek, Komolynak, Offenbachnak és Sternnek – számos családtagja, rokona és barátja szerepelt. (Ugyanakkor a Tanács tagjai közül Eichmann senkinek sem engedélyezte, hogy csatlakozzék a csoporthoz.) Az országosan ismert személyiségek közül a vonaton volt Kahan Niszon, Polgár György és Teitelbaum Joel rabbi, a szatmári hászid zsidóság harcosan anticionista vezetője. Potyautasként két munkaszolgálatos is bekerült az utazók közé. A bori rézbányákhoz irányított tehervonatuk az indulási engedélyre várt, amikor a kínálkozó alkalmat kihasználva átugrottak a menekülés vonatára.¹⁰¹

A különvonat pontosan meg nem határozott úti célja és útvonala erősen nyugtalanította mind az utazókat, mind a szervezőket. A Mentőbizottság vezetői azt javasolták, hogy a csoportot Románián és Törökországon keresztül vigyék Palesztinába, de Eichmann a németeknek az arabok és a magyarok iránti kötelezettségeire hivatkozva elvetette ezt az